

malaperis, la verba sistemo estis farita laŭ la modelo de la angla, do necesis pluraj help-verboj, eĉ la infinitivo ricevis anglecan partiklon „tu”. La fonetika principo kondukis al ortografiaj ŝanĝoj kaj la supersignoj estis strikte evititaj. Somere 1928 Jespersen publikis anglalingve la libron pri sia projekto *Novial* „An International Language”, kiun Siegfried Auerbach (kiu sinsekve engaĝiĝis por Esperanto, Ido, Novial kaj Interlingva de IALA) tuj tradukis en la germanan.

Tre grava okazaĵo en la historio de IALA estis la *Konferenco pri lingvistika esploro* en Ĝenevo en 1930, kiun Jespersen gvidis. Pri tiu ĉi konferenco konserviĝis 158-paĝa protokolaro, skribita de William Perrenoud kaj reprodukte eldonita de Reinhard Haupenthal en 2002. En la privata letero de Perrenoud, reproduktita en la antaŭparolo, Jespersen estas priskribata kiel „unutona, proza, sobra-senca, memkonscia kaj sufiĉe klar-vida en rilato praktika”, sed eluzanta ĉiun okazon por privilegiigi sian projekton Novial. En sia enkonduka parolado Jespersen substrekis, ke la celo de la konferenco ne estas elekti iun jam pretan ekzistantan helplingvon (tiu ĉi intenco estis jam fiaskinta ĉe la Delegitaro), sed fari studojn de iliaj lingvistikaj trajtoj el la vidpunkto de kompara lingvistiko, sub aspekto de eŭropaj lingvaj komunaj. El la preparita raporto pri lingvistika esploro de IALA klaris, ke oni jam estas farinta grandan laboron sur la kampo de komparaj gramatikaj studoj. Por la komparo estis elektita traduko de franclingva fragmento el la novelo de Guy Maupassant *La parure* („Juvelo”). Kiel la plej eleganta traduko estis aprezita tiu de Auerbach en Idon (kvankam, kiel Jespersen rimarkas, li ne estis „ortodoksa idisto”). La konferenco akceptis proponon fari komparajn studojn de elektitaj lingvoj kaj internaciaj, kaj naciaj, strebante ilian sintezon kaj konstruon de „definitiva” internacia lingvo.

En 1930 Jespersen publikigis artikolon *A New Science: Interlinguistics* („Nova scienco: interlingvistiko”) kun la unua scienca difino post la apero de la termino „interlingvistiko”. Li konfirmis, ke interlingvistiko rajtas uzi sciencajn metodojn kaj ke ĝia objekto estas tre grava por ĉiuj civilizitaj homoj. Precipe Eŭropo estas riĉa je lingvogrupoj, kiuj estas reciproke nekompreneblaj, tial interkompreniĝo povas okazi nur pere de lingvolernado aŭ tradukado – ambaŭ postulas investon tempan kaj fincan. Uzado de unu etnolingvo kiel internacia estas nedemokratia, la latina ne korespondas al modernaj postuloj, restas do nur artefaritaj lingvoj, kiuj cetere havas en Eŭropo tradicion ekde la tempoj de Renesanco. Intercentoj da diversaj projektoj nun (1930) troviĝas jenaj ses seriozaj kandidatoj: Esperanto, Ido, Nov Esperanto, Latino sine flexione, Occidental kaj Novial. Fakaj ekspertizoj tamen pruvas, ke neniuj el ili estas perfekta, kvankam iliaj konstrumanieroj estas similaj kaj en si mem aprobindaj. Tial ne eblas senriproĉe elekti unu el ili. Poste Jespersen raportis pri la ĵus okazinta ĝeneva konferenco, kun detaloj prezentitaj precipe de la tri speciale invigitaj lingvistoj Debrunner, Hermann kaj Funke, kaj li resumis la konferencajn rezultojn. En tiu momento klaris, ke la akceptebla internacia lingvo ankoraŭ ne ekzistas. Jespersen tamen opiniis, ke ĝia konstruo ne estas malfacila, jam pro la granda nombro de internaciismoj, kiujn la grek-latina kulturo postlasis en ĉiuj eŭropaj lingvoj. El tiu vidpunkto li estis certa, ke la estonta internacia lingvo havos Romanan (latinidan) karakteron. La gramatiko devas esti laŭeble plej simpla, la sintakso eble simila al la ĉina aŭ al tiu de pidĝinoj. Oni devas agnoski, ke tiu ĉi prognozo de Jespersen estis ĝusta, se temas pri IALA, ĝi realiĝis tamen nur post dudeko da jaroj en la formo de *Interlingua*, kies lanĉon li ne ĝisvivis. Same ĝuste li antaŭvidis, ke ĝi okazos pro sistema kunlaborado de interlingvistoj, inter kiuj profesiuloj ludos grandan rolon.